

**Türkmenistanyň Merkezi bankynyň
Müdiriýetiniň başlygynyň 2022-nji
ýylyň 18-nji apreliňdäki 95-iş belgisi
buýrugy bilen tassyklanylýdy**

**Türkmenistanyň Adalat ministrligi
tarapyndan 2022-nji ýylyň 23-nji
maýynda 1604 bellige alyş belgisi bilen
döwlet belligine alyndy**

Türkmenistanyň karz edaralarynyň karz bermegi hakyndaky Düzgünnama

I bap. Umumy düzgünler

1. Şu Türkmenistanyň karz edaralarynyň karz bermegi hakyndaky Düzgünnama (mundan beýläk - Düzgünnama) Türkmenistanyň Konstitusiyasyna, 1998-nji ýylyň 17-nji iýulynda kabul edilen Türkmenistanyň Kanuny bilen tassyklan, Türkmenistanyň Raýat kodeksine, 2011-nji ýylyň 25-nji martynda kabul edilen «Türkmenistanyň Merkezi banky hakynda», «Karz edaralary we bank işi hakynda» Türkmenistanyň Kanunlaryna hem-de Türkmenistanyň beýleki kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda, şeýle hem Türkmenistanyň karz edaralarynyň karz syýasatyny emele getirmeklige we durmuşa geçirmeklige ýardam bermek hem-de bu karz edaralaryň karz gatnaşyklary boýunça işjeňligini düzgünleşdirmek maksady bilen işlenilip taýýarlanylýdy.

Şu Düzgünnama Türkmenistanyň karz edaralarynyň karz bermegi bilen bagly gatnaşyklary düzgünleşdirýär.

2. Şu Düzgünnama Türkmenistanyň karz edaralarynyň, daşary ýurt banklarynyň Türkmenistanda bellige alnan şahamçalarynyň we wekillikleriniň (mundan beýläk – karz edara) karz bermek syýasatyny düzgünleşdirýän resminamalarynda ulanmak üçin niýetlenilýär. Karz edaranyň karz bermek babatdaky işi Türkmenistanyň Merkezi bankynyň (mundan beýläk □ TMB) Türkmenistanda alyp barýan ýeke-täk döwlet pul-karz syýasatyna laýyklykda amala aşyrylýar.

3. Şu Düzgünnamanyň maksatlary üçin ulanylýan esasy düşüňjeler:

1) karz alyjy – karz gatnaşyklarynda pul serişdelerini karz edaradan alýan we olary karz şertnamasynda bellenilen şertlerde gaýtarmaga borçlanýan şahs;

2) karz şertnamasy □ ýazmaça görnüşde baglaşylan raýat-hukuk şertnamasy, oňa laýyklykda karz edara karz alyja pul serişdelerini şol şertnamada göz önünde tutulan möçberlerde we şertlerde bermäge borçlanýar, karz alyjy bolsa alan pul serişdelerini karz şertnamasynda bellenilen möhletde gaýtarmaga hem-de karz boýunça hasaplanylýan göterimleri tölemäge borçlanýar;

3) karz ugry □ Karz edarasynyň karz alyjynyň önünde hukuk taýdan resmileşdirilen borçnamasy, oňa laýyklykda Karz edara belli bir döwrüň

dowamynda karz alyja ylalaşylan möçberiniň, möhletiniň we göterimleriniň çäklerinde karz bermäge borçlanýar;

4) karzy üzmek ukyby □ karz alyjynyň karz şertnamasyna laýyklykda bellenen möhletde karzy we ol boýunça hasaplanylýan göterimleri gaýtarmak ukyby;

5) karzyň möhletini uzaltmak (gaýtadan seretmek) – karz beriji bilen karz alyjynyň ylalaşmagy netijesinde karzy yzyna gaýtarmak boýunça şertlerini üýtgetmek bilen bagly hereketleri;

6) karz boýunça bergi □ karz boýunça esasy berginiň hem-de oňa hasaplanan göterimleriniň (eger bar bolsa möhleti geçen karzlar we möhleti geçen göterimler) jemi;

7) karzyň üpjünçiligi – Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda karzlar emlägiň (şol sanda döwlete degişli we başga gymmatly kagyzlaryň girewi), karz edara kepilligi, zamunlyk we Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan başga görnüşdäki borçnamalar bilen üpjün edilip bilner;

8) karz serişdeleri □ Karz edaranyň ygtyýarynda durýan, karz we beýleki amallary üçin ulanylýan pul serişdeleriniň jemi;

9) sindisirlenen karz – iki ýa-da ondan köp bolan karz berijileriniň bilelikde özara baglaşylan şertnamalaryna laýyklykda karz alyja berilýän karzyň görnüşi (bu ýerde karzyň çeşmesi bolup, geleşiğe gatnaşýan taraplaryň serişdeleri çykyş edýär);

10) ýeňillikli karz – Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda döwlet meýilnamalaryny maliýeleşdirmek üçin döwlete dahylly we dahylsyz ýuridik şahslara hem-de fiziki şahslara berilýän karzyň görnüşi;

11) göterimini bellenen möçberi – karz edaralarynyň, öz geçirýän dürli görnüşdäki amallary boýunça belleýän göterimleriniň mukdar ölçegi;

12) karz edaranyň karz topary – karz edarasynyň we onuň Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde döredilen şahamçalarynyň karz topary;

13) resminamalar bukjasý – müşderiniň hukuk ukyplylygyny we karz ukyplylygyny öwrenmek maksady bilen oňa karzy bermegiň mümkinçiligi hakynda meselä garamak üçin resminamalar toplumu.

II bab. Karzlaşdyrmagyň umumy esaslary

4. Karz edaranyň karz serişdeleriniň çeşmeleri bolup karz edaranyň öz serişdeleri we ýuridik we fiziki şahslardan çekilen hem-de Karz edaralardan we beýleki maliýe guramalaryndan çekilen karz serişdeleri çykyş edýär.

5. Karz bermegiň esasy ýörelgeleri töleglilik, möhletlilik we yzyna gaýtarmaklykdyr.

6. Karzlar berilýän möhletlerine baglylykda gysga möhlete (12 aýa çenli) we uzak möhlete (12 aýdan uzak döwre) bölünýär.

7. Karz alyjylaryň karz almak üçin ýaşayan ýerine garamazdan islendik Karz edara ýüz tutmaga hukugy bardyr.

8. Ýuridik we fiziki şahslar karz alyjy bolup bilerler.

9. Karz serişdeleri, Karz edaranyň karz toparynyň kabul eden çözüdi esasynda Karz edara bilen karz alyjynyň arasynda baglaşylan karz şertnamasy esasynda berilýär, karz şertnamasyna Karz edaranyň ýolbaşçysy we karz alyjy ýa-da olar tarapyndan ygtyýarly edilen, degişli hukuklara eýe bolan beýleki taraplar gol çekýär.

10. Karz edaranyň karz toparynyň çözüdi karz alyjy tarapyndan hödürlenен resminamalary hem-de Karz edaranyň degişli düzüm birliginiň hünärmeniniň ýazmaça beren seljerme netijenamasy esasynda kabul edilýär. Türkmenistanyň Prezidentiniň degişli kararlary bilen berilýän ýeňillikli karzlardan başga, karzlaryň görnüşine garamazdan ony bermek baradaky ýüz tutmanyň gelip gowşan gününden 10 (on) iş gününüň dowamynda karz edarasyny tarapyndan karz alyja karz bermek ýa-da karz bermekden ýüz döndermek barada esaslandyrylan çözüdi kabul edilmelidir we bu barada karz alyja habar berilmelidir.

Karz alyjylaryň karz almak baradaky ýüztutmasyna we onuň ýanyna goşulýan resminamalaryna seretmegiň hem-de çözüdi kabul etmekligiň möhletleri barada Karz edaradan maglumat almaga hukugy bardyr.

11. Karz alyjynyň ýüztutmasy kanagatlandyrylan ýagdaýynda, karz beriljek Karz edarasyna karz hasaby açylýar.

12. Karz alyja, Karz edara tarapyndan karz pul serişdeleri nagt däl görnüşinde we (ýa-da) nagt pul görnüşinde berilýär.

13. Ýuridik şahslara we ýuridik şahsy döretmezden telekeçilik işini amala aşyrýan fiziki şahs-hususy telekeçilere (mundan beýläk – hususy telekeçi) karz bermek nagt däl görnüşinde, karz şertnamasynda göz önünde tutulan maksatlar üçin karz alyjynyň hasaplaşyk hasabyna geçirilmän, (zähmet hakyny tölemek bilen baglanyşykly berilýän karzlardan we döwlet tabşyrygy boýunça ekilýän ekinlere açylýan karz ugrundan daýhan birleşikleriň öz tehnikalary bilen ýerine ýetirýän mehanizmlendirilen işlerine geçirilýän töleglerden başga) Türkmenistanyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda resmileşdirilen hasaplaşyk resminamalary boýunça tölegi karz hasabyndan tölemek arkaly amala aşyrylýar.

TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalarynda göz önünde tutulan halatlarda ýuridik şahslara we hususy telekeçilere fiziki şahslar bilen hasaplaşyklary geçirmek üçin nagt görnüşinde karzlar berlip bilner.

14. Milli puldaky karzlar Türkmenistanyň dahyllylary, şeýle hem dahylsyzlary bilen hasaplaşyklar üçin berilýär. Daşary ýurt pulundaky karzlar, eger TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalarynda we Türkmenistanyň kanunçylygynda başgaça göz önünde tutulmadyk bolsa Türkmenistanyň dahylsyzlary bilen hasaplaşyklar üçin berilýär.

TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalarynda we Türkmenistanyň kanunçylygynda başgaça göz önünde tutulmadyk halatynda milli puldaky karzlar Türkmenistanyň dahylsyzlary bilen hasaplaşyklary geçirmek üçin daşary ýurt puluny satyn almaga berlip bilner.

15. Karz edara bank däl karz edarasynyň karz bermekligi baradaky işi (hukugy) TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna, Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda amala aşyrylýar.

16. Karzlar şu maksatlar üçin berilmeli däldir:

- 1) ýitgileriň öwezini dolmak;
- 2) ýuridik şahslaryň esaslyk maýasyna gatançlary amala aşyrmak;
- 3) paýnamalary satyn almak;
- 4) karzy resmileşdirmek bilen baglanyşykly hyzmatlaryň bahasyny tölemek;
- 5) önümçilik däl çykdajylaryny (şertnamalaýyn gatnaşyklarda ýüze çykyan jerimleri we puşmana pullaryny we ş.m.) tölemek;
- 6) gymmatly kagyzzar boýunça göterim haklaryny (diwidendleri) tölemek;
- 7) Türkmenistanyň kanunçylygyna ters gelýän hasaplaşyklary amala aşyrmak.

17. Karz bir gezekleýin ýa-da karz ugruny açmak görnüşinde berilýär.

18. Karz edara karz alyja karzlaşdyrmaklygynyň şertlerine baglylykda şu karz ugurlaryny açyp biler:

- 1) dikeldilýän karz ugry boýunça;
- 2) dikeldilmeýän karz ugry boýunça.

Dikeldilýän karz ugry (aňryçäk möçberi belleniýär) - karz alyja berilýän karzyň görnüşi bolup, ol ýerde karz alyjynyň karz ugry boýunça esasy bergisiniň aňryçäk möçberi belleni lip, şertnamanyň hereket edýän döwrüniň dowamynda karz boýunça esasy berginiň yzyna gaýtarlan bölegini hasaba almak bilen, dikeldilýän karz ugrunyň hasabyna karz serişdeleri gaýtadan ulanmak mümkinçiligi göz önünde tutulýar.

Dikeldilmeýän karz ugry (aňryçäk möçberinden geçmeli däl) - bu şertnamada karzyň möhletine we umumy möçberine laýyklykda serişdeleri birnäçe bölekler bilen berilmegi göz önüne tutulýan karzyň görnüşi. Bu usulda karzyň möçberiniň

aýlanşygy, karz ugruny açmak baradaky şertnamada bellenen serişdeleriň umumy aňryçäk möçberinden geçmeli däldir.

19. TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda, Karz edaralar karzlar boýunça, karz we olara deňeşdirilen bergiler boýunça bolup biljek ýitgileriň öwezini dolmak üçin bellenen tertipde ätiýaçlyk gorlaryny döretmäge borçludyr.

20. Karz edara karz serişdelerini bermegiň, olar boýunça amallara gözegçilik etmegiň we karzy gaýtarmagyň hem-de karzlar bilen baglanşykly töwekgelçilikleri dolandyrmagyň tertibini Türkmenistanyň kanunçylygyna, TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna we şu Düzgünnama laýyklykda özbaşdak düzgünleşdirýär.

III bab. Karzlary bermegiň şertleri

21. Karz alyja karz bermegiň mümkindigi hakynda meselä garalan mahaly Karz edara karz alyjy bilen söhbetdeşlik geçirýär, onuň karzy üzmek ukybyny, işewürlük abraýyny we karz taryhyny öwrenýär.

22. Ýuridik şahslar karz almak üçin Karz edara aşakdaky resminamalary tabşyrýar, şol sanda tabşyrmaly resminamalary resmi elektron poçtasy arkaly kabul edilip bilner:

1) karz alyjynyň ýa-da olar tarapyndan ygtyýarly edilen, degişli hukuklara eýe bolan beýleki taraplaryň karz almak üçin ýüz tutmasy;

2) işewürlük meýilnamasy ýa-da tehniki ykdysady esaslandyrmasy;

3) işjeňliginiň soňky üç ýylyny öz içine alýan maliýe hasabatlary (eger ýuridik şahsyň döredilen pursadyndan bäri 3 senenama ýyly geçmedik bolsa, döredilen pursadyndan bäri tabşyran maliýe hasabatlary);

4) karzy ulanmagyň maksady bolan harytlary, ýerine ýetirilýän işleri, hyzmatlary tassyklaýan şertnamalaryň nusgalary ýa-da hasaplaşyk töleg resminamalarynyň göçürme nusgalary;

5) esaslandyryş resminamalarynyň (Tertipnamanyň, Düzgünnamanyň, esaslandyryş şertnamanyň), salgyt hasabyna goýulandygy hakynda şahadatnamasynyň, Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyna girizmek baradaky şahadatnamasynyň we Türkmenistanyň ýuridik şahslarynyň ýeke-täk döwlet sanawyndan göçürmesiniň nusgalary;

6) maliýeleşdirilýän taslama boýunça ýer böleginiň ýa-da önümçilik jaýynyň barlygyny tassyklaýan resminamalaryň göçürmesi (ýer bölegine eýeçilik hukugyny berýän Döwlet namasy, ýerden peýdalanmak hukuguny berýän Döwlet namasy, ýere kärende hukugy barada Şahadatnama, tükelleýiş işi, kärende şertnamasy);

7) Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda ygtyýarlylandyrylmaga degişli işleriň görnüşleri boýunça ygtyýarnamanyň nusgalary;

8) karzyň üpjünçiligine hödürlenýän girewleriň eýeçilik hukugyny we olaryň bahasyny tassyklaýan resminamalaryň göçürme nusgalary;

9) önümçilik desgalaryny gurmaklyga potrat şertnamalar (gurluşyk we taslama işlerine degişli ygtyýarnamalaryň nusgalaryny çatmak bilen);

10) Baş binagärler tarapyndan tassyklanylýan baş meýilnamanyň we eskiz taslamanyň nusgasy;

11) satyn alynýan enjamlaryň gelip çykyşyny tassyklaýan resminamalar.

23. Hususy telekeçi karz almak üçin Karz edara şu resminamalary tabşyrýar, şol sanda tabşyrmaly resminamalary resmi elektron poçtasy arkaly kabul edilini bilner:

1) karz almak üçin ýüztutmasy;

2) iş meýilnamasy ýa-da tehniki ykdysady esaslandyrmasy;

3) işjeňliginiň soňky üç ýyly boýunça - hususy telekeçiniň girdejileri barada Türkmenistanyň salgyt edaralary tarapyndan tassyklanan salgyt beýannamasynyň (arassa peýdasyny görkezmek bilen) nusgasy (eger telekeçiniň hasaba alnan pursadyndan bäri 3 senenama ýyly geçmedik bolsa, onuň hasaba alnan pursadyndan bäri tabşyran girdejileri barada salgyt beýannamalary);

4) karzy ulanmagyň maksady bolan harytlary, ýerine ýetirilýän işleri, hyzmatlary tassyklaýan resminamalaryň (şertnamalar, töleg tabşyryknamalary we ş.m.) nusgalary;

5) salgyt töleýjiniň salgyt hasabyna goýlandygy hakynda şahadatnamanyň we hususy telekeçi hökmünde döwlet belligine alnandygy baradaky şahadatnamanyň we salgyt salmagyň ýönekeýleşdirilen ulgamy bellenen işleriň görnüşleri üçin girdeji salgydynyň bellenen ululygynyň tölenendigine şaýatlyk edýän tassyknamasynyň nusgalary;

6) Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda ygtyýarlylandyrylmaga degişli işleriň görnüşleri boýunça ygtyýarnamanyň nusgalary;

7) maliýeleşdirilýän taslama boýunça ýer böleginiň ýa-da önümçilik jaýynyň barlygyny tassyklaýan resminamalaryň göçürmesi (ýer bölegine eýeçilik hukugyny berýän Döwlet namasy, ýerden peýdalanmak hukugyny berýän Döwlet namasy, ýere kärende hukugy barada Şahadatnama, tükelleýiş işi, kärende şertnamasy);

8) karzyň üpjünçiligine hödürlenýän girewleriň eýeçilik hukugyny we olaryň bahasyny tassyklaýan resminamalaryň göçürme nusgalary;

9) önümçilik desgalaryny gurmaklyga potrat şertnamalar (gurluşyk we taslama işlerine degişli ygtyýarnamalaryň nusgalaryny çatmak bilen);

10) Baş binagärler tarapyndan tassyklanylýan baş meýilnamanyň we eskiz taslamanyň nusgasy;

11) satyn alynýan enjamlaryň gelip çykyşyny tassyklaýan resminamalar.

24. Fiziki şahslar karz almak üçin Karz edara şu resminamalary tabşyrýar, şol sanda tabşyrmaly resminamalary resmi elektron poçtasy arkaly kabul edilip bilner:

1) karz almak üçin ýüztutmasy;

2) şahsyýetini tassyklaýjy resminamanyň nusgasy;

3) Karz alyjynyň ýaşaýan ýeri, maşgala ýagdaýyny tassyklaýyn resminama (maşgala agzalara barada maglumat) we nika baglaşylandygy hakynda şahadatnamasynyň nusgasy (eger nikada duran bolsa);

4) Karz alyjynyň zähmet hakynyň möçberini görkezmek bilen iş ýerinden güwanama (ähli tutumlar tutulandan soňra galan sap girdejisi görkezilen), zähmet depderçesiniň Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen tertipde şaýatlyk edilen nusgasy. Hususy telekeçiniň girdejileri üçin salgyt boýunça beýannama;

5) zamun bolup çykyş edýän taraplaryň ýazmaça razylygy we olaryň şahsyýetini tassyklaýjy resminamanyň nusgasy (ähli zerur sahypalary), eýeleýän wezipelerini we zähmet hakynyň möçberini görkezmek bilen iş ýerinden güwanamalary, zähmet depderçeleriniň Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenilen tertipde şaýatlyk edilen nusgalary;

6) karzyň üpjünçiligine hödürülenýän girewleriň eýeçilik hukugyny we olaryň bahalaryny tassyklaýan resminamalaryň göçürme nusgalary.

25. Karz edara tarapyndan önümçilik desgalaryny gurmak, durkuny täzelemek, täzedden enjamlaşdyrmak hem-de önümçiligi giňeltmek üçin uzak möhletli karzlar berlen mahalynda taslamanyň ykdysady taýdan bähbitliligi, öz-özünü ödemegiň möhleti hem-de maksadalaýykdygyny kesgitleýän tehniki-ykdysady esaslandyrmalary barada hem hasaplamalary berilýär.

26. Berlen maglumatlaryň ygtybarlylygy barada esasly şübhelenmeler dörän halatynda, Karz edara karzy bermekden oň olary barlap biler, şondan soň karzy bermegiň maksada laýyklygy hakynda karara gelinýär.

27. Karz edara tarapyndan berilýän karzlaryň üpjünçiligi Türkmenistanyň kanunçylygyna we TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda resmileşdirilmelidir.

28. Karz edara, karz alyja üpjünçiliksiz karz (ynanyşykly karz) bermek hakynda çözügüt kabul etmäge hukugy bardyr.

29. Karzy resmileşdirmek bilen baglanyşykly ýygym hak-heşdekleriniň bellenilen möçberleri, karz edara hyzmatlaryny etmek üçin nyrhnama Karz

edara tarapyndan Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda özbaşdak bellenilýär.

Karz boýunça hasaplanan göterimleri tölemegiň möhletleri karz şertnamasynda bellenilýär.

Karz boýunça göterimler karzy peýdalanmagyň hakyky möhleti üçin TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda hasaplanylýar.

30. Karz şertnamasynda şu aşakdakylar görkezilýär:

- 1) taraplaryň ady;
- 2) karzyň möçberi;
- 3) karzyň maksady;
- 4) karzyň göterim derejesi;
- 5) karzy gaýtarmagyň we ol boýunça göterimleri tölemegiň möhleti;
- 6) taraplaryň borçlary we hukuklary;
- 7) jedelleriň çözülişi;
- 8) taraplaryň salgylary.

Türkmenistanyň kanunçylygyna garşy gelmeýän, karz şertnamasynyň galan şertleri, taraplaryň razyçylygy bilen kesgitlenilýär.

Karz şertnamasynyň şertleri her bir karz alyjy üçin aýratyn kesgitlenilýär.

31. Karzyň berilmegi hakynda resminamalar we gaýry maglumatlar, karz alyjynyň karz boýunça resminamalar bukjasynda tertipleşdirilip saklanylýar.

IV bap. Karzlar boýunça soňraky iş

32. Karz edara karzyň maksadalaýyk ulanylyşyna gözegçilik edýär. Barlaglaryň netijeleri güwänamalar ýa-da beýleki resminamalar görnüşinde resmileşdirilýär, olara Karz edaralaryň ygtyýarly wekili we karz alyjy gol çekýär. Bu düzgün fiziki şahslara sarp ediş maksatly berlen karzlara degişli däldir.

Karz alyjy tarapyndan karz serişdeleri başga maksatlara ulanylan (ýüze çykarylan) ýagdaýynda, karz alyja karz şertnamasynda göz önünde tutulan çäreler ulanylýar.

33. Karzyň karz şertnamasynda bellenen möhletde yzyna gaýtarylmadyk halatynda, ol möhleti geçen karzlaryň hasabyna geçirilip ýokarlandyrylan göterim (eger bu karz şertnamasynda göz önünde tutulan bolsa) bilen hasaplamaga Karz edaranyň hukugy bardyr.

Türkmenistanyň kadalaşdyryjy hukuk namalarynyň talaplaryny nazara almak bilen, karz nagt pul serişdeleri görnüşinde we (ýa-da) nagt däl töleg görnüşinde gaýtarylyp bilner.

34. TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna we Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda, daşary ýurt pulunda berlen karz boýunça bergini, karz alyjynyň milli puldaky serişdelerini Karz edaranyň özüniň açyk uzyn daşary ýurt puly ýagdaýynyň hasabyna çalyşmak arkaly üzülmegine ýol berilýär.

35. Karz alyjy karz şertnamasynda göz önünde tutulan şertlerde alan karzyny möhletinden öň gaýtarmaga hukugy bardyr.

36. Karz alyjynyň ýüz tutmasy boýunça Karz edara karzy gaýtarmagyň möhletini karz şertnamasyna Goşmaça ylalaşyk baglaşmak esasynda uzaltmaga hukugy bardyr.

Karzy gaýtarmagyň möhletini uzaltmak hakyndaky çözüň Karz edaranyň karz topary kabul edýär. Karz şertnama baglaşylandan soňra, onuň şertleriniň üýtgedilmegi we/ýa-da oňa goşmaçalaryň girizilmegi diňe Taraplaryň ýazmaça Goşmaça ylalaşygy baglaşmaklygy netijesinde amala aşyrylýar.

37. Karz boýunça bergi üzülmedik mahaly Karz edara karz şertnamasynda we Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan çäreleri ulanylýar.

38. Eger ulanylan çäreler karz alyjylaryň karz şertnamasy boýunça borçnamalaryny ýerine ýetirmegini üpjün etmeýän bolsa, Karz edaranyň balansyndaky karz berginiň möçberini TMB-nyň kadalaşdyryjy hukuk namalaryna laýyklykda aktiwler boýunça bolup biljek ýitgileriň öwezini dolmak üçin döredilen ätiýaçlyklaryň hasabyna öçürmäge hukugy bardyr.

39. Şu Düzgünnamanyň talaplaryny bozan Karz edaralara we olaryň ýolbaşçylaryna, Karz edaralaryň işini kadalaşdyrýan Türkmenistanyň kanunçylygynda göz önünde tutulan çäreler ulanylýar.